

PAWEŁ BITKA

ZAPENDOWSKI

GEOORG TRAKL

PIEŚNI

TAM GDZIE IDEŃ
WIECZOREM I, II

na baryton i fortepian

4

z opery Kokaina (dzień 1 i 2)

e-bookowo.pl

Paweł Bitka
Zapendowski

Tam gdzie idę wieczorem I, II

Georg Trakl

przekład
Andrzej Lam

Pieśń na baryton i fortepian

4 – seria: Georg Trakl – Pieśni – z opery Kokaina (dzień 1 i 2)

© Copyright by Paweł Bitka Zapendowski 2010

© Copyright by Andrzej Lam 2010

Seria: Georg Trakl – Pieśni – z opery Kokaina (dzień 1 i 2) – nr 4

Projekt okładki:

Ilustracje z projekcji multimedialnej

Prawykonanie: Galeria Austriackiego Konsulatu Generalnego w Krakowie – 22 kwietnia 2010

ISBN 978-83-62480-25-8

ISMN 97-0-801534-12-5

Wydawca: Wydawnictwo internetowe e-bookowo

www.e-bookowo.pl

Kontakt: wydawnictwo@e-bookowo.pl

Wszelkie prawa zastrzeżone.

Kopiowanie, rozpowszechnianie części lub całości
bez zgody wydawcy zabronione

Wydanie I 2010

Utwór jest chroniony przez ZAiKS

Pieśń *Tam gdzie idę wieczorem I, II* na baryton i fortepian (w dwóch częściach), do słów Georga Trakla, w przekładzie Andrzeja Lama, jest arią Aptekarza z 5 sceny opery *Kokaina (dzień 1 i 2)*. Po raz pierwszy została wykonana w Galerii Austriackiego Konsulatu Generalnego w Krakowie 22 kwietnia 2010, podczas prawykonania estrad. opery. Śpiewał Jacek Ozimkowski z akompaniamentem Małgorzaty Westrych – fortepian. Tekst pieśni jest adaptacją wierszy Trakla: *Marzenie Wieczorne, Po drodze, Sen Zła*. Oryginalny przekład Andrzeja Lama: *Georg Trakl, Wiersze z rękopisów*, PWN, Warszawa 2000. Pieśń powstała w Paryżu w 2010.

Georg Trakl

Ur. 3 lutego 1887 w Salzburgu. Poeta austriacki reprezentujący ekspresjonizm. Pisał o sensie istnienia, przemijaniu, upadku cywilizacji i humanizmu. Jego twórczość nierozdzielnie spleła się z nastrojem epoki, końcem monarchii Habsburgów. W 1910 zdobył wykształcenie farmaceuty. W tym zawodzie pracował krótko w aptece w Salzburgu i w szpitalu w Innsbrucku. Po wybuchu I wojny został wysłany na front. Jako aptekarz polowy wziął udział w bitwie pod Gródkiem Jagiellońskim (nieдалeko Lwowa). Próbował popełnić samobójstwo, uciec, został zatrzymany i odwieziony do szpitala na obserwację. Leczony w szpitalu garnizonowym w Krakowie przy ul. Wrocławskiej zmarł 3 listopada 1914, w wieku 27 lat, na skutek przedawkowania kokainy. Cierpiał na uciążliwe stany depresyjne, omamy, manię prześladowczą. Był uzależniony od narkotyków i alkoholu. Za jego życia ukazał się tylko jeden tom wierszy *Poezje* w 1913. Tuż przed wybuchem wojny otrzymał dużą zapomogę z funduszu pomocy artystom Ludwiga Wittgensteina, której nie zdążył zrealizować. Ze swoją młodszą siostrą Gretą łączył go intymny związek. Margarete (Langen) parę lat później popełniła w Berlinie samobójstwo. Jego wiersz *Gródek* znajduje się w większości antywojennych antologii.

Margarete i Georg Trakl

Kokaina (dzień 1 i 2)

Dwa dni (czwartek i piątek) Georga przed Wielkanocą 1911, spędzone w aptece i przydomowym ogrodzie. Z przełomową nocą z piątku na sobotę, która zmieni wiele w jego dalszych losach. Greta, młoda pianistka, przyjeżdża ze studiów w Wiedniu do Salzburga. W staroświeckim rodzinnym mieście wita ją stęskniony brat. Rodzeństwo znów jest razem. Oboje ukrywają się przed wścibskimi sąsiadami, eksperymentują z narkotykami, rozmawiają o życiu, szukają intymności (incest), by w końcu przeżyć noc wypełnioną halucynacjami. Tytułowa „Kokaina” to obietnica szczęścia i spełnienia „po drugiej stronie”, skąd nie ma powrotu do normalności. Pragnienie przeżycia czegoś pięknego, na najwyższym piętrze emocjonalności, odrzucenia ładu, nudy i banału codzienności, zaprowadza dwoje na granicę światów.

W warstwie mitu, hebrajska przypowieść o Edenie – raju utraconym, nakłada się na wielkanocne reminiscencje: pasji, udręki, ofiary z życia i odkupienia – motywy obecne w poezji Trakla.

Części spektaklu:

I (dzień 1 i 2) – *czwartek i piątek*

Część I przedstawia "okres" salzburski Trakla.

II (dzień 3 i 4) – *wtorek i środa* – (Insbruck, Salzburg, Gródek)

III (dzień 5, 6 i 7) – *sobota, niedziela i poniedziałek* – (Kraków)

Paweł Bitka Zapendowski

Kompozytor, dramaturg, plastyk. Ukończył Akademię Muzyczną i Scenografię na ASP w Krakowie. W latach 90. współpracował z kabaretem *Piwnica pod Baranami* – piosenki, koncerty, spektakle muzyczne i kabaretowe (m.in. *Mgła na dzień dobry* – do wierszy K. Mikulskiego; *Żegnaj Poro!* wg B. Schulza; *Dzieci Rimbauda*). Nagrywa utwory z różnymi wykonawcami. Opera kameralna (singspiel) *Kokaina (dzień 1 i 2)* o Georgu Traklu, (wyk. estrad. w Galerii Austriackiego Konsulatu Generalnego w Krakowie, 2010). Sztuki teatralne: *Jak z Almodovara* (nagroda na konkursie komediopisarckim Festiwal X Talia' 06). Inscenizuje własne teksty, m.in. *Budowniczy lalki* o H. Bellmerze na Scenie Of Groteska, 2000. Autor prozy i wierszy. Scenograf teatralny. Realizacje w teatrach. Wystawia w galeriach collage, instalacje, malarstwo. Mieszka w Paryżu.

www.zapendowski.com

Andrzej Lam

Historyk i teoretyk literatury, prof. Uniwersytetu Warszawskiego. Ur. w 1929 w Grudziądzu. Ukończył liceum im. B. Nowodworskiego w Krakowie, studiował polonistykę na Uniw. Jagiell. pod kierunkiem prof. J. Kleinera. Był dyrektorem Instytutu Literatury Polskiej na UW 1976-1982 i kierownikiem Zakładu Literatury XX wieku 1982-2001, redaktorem naczelnym "Współczesności" 1962-1966 i "Rocznika Literackiego" 1980-1984, współredagował "Miesięcznik Literacki" 1966-1989. Wykładał literaturę polską na uniwersytecie w Moguncji 1982/1983.

Tłumacz (m.in.) *Dzieł wszystkich Horacego* (1992, 1996) i poezji niemieckiej: *Pieśni o Nibelungach* (1995, 1999); *Minnesang. Niemiecka średniowieczna pieśń miłosna* (1997); dzieł Woframa von Eschenbach *Pieśni. Parsifal. Titurel* (1996) i *Willehalm* (1997); Goethego *Tobie głosu użyżam* (1995); Hölderlina *Poezje* (1998), *Nocny wędrowiec* (2002); Josepha von Eichendorffa (1997); Eduarda Mörike (2002); E. Stadlera *Wymarsz* (1995); Georga Trakla *Poezje zebrane* (1992), *Wiersze z rękopisów* (2000); G. Heyma *Wieczny dzień* (1994), *Armada nocy* (2001), Anioła Ślązaka *Cherubinowy wędrowiec* (2003), Georga Trakla *Poezje wszystkie* (2011).

Paweł Bitka Zependowski

Seria: Georg Trakl – Pieśni – z opery Kokaina (dzień 1 i 2)

1. U łoża pocałunków, sł. Georg Trakl (tłum. Krzysztof Lipiński), na mezzosopran i fortepian
Młoda dziewczyna, sł. Georg Trakl (tłum. Krzysztof Lipiński), na mezzosopran i fortepian
2. Elis, gdy kos cię w lesie woła, sł. Paweł Bitka Zependowski (wg poezji Georga Trakla), na mezzosopran i fortepian
Trzy anioły – z "Cudownej wiosny", sł. Paweł Bitka Zependowski (wg poezji Georga Trakla), na mezzosopran i fortepian
3. Kogo szukasz? sł. Paweł Bitka Zependowski (wg poezji Georga Trakla), na mezzosopran (i baryton) z fortepianem
4. Tam gdzie idę wieczorem I,II, sł. Georg Trakl (tłum. Andrzej Lam), na baryton i fortepian
5. Wspomnienie – Andacht, sł. Georg Trakl (tłum. Andrzej Lam), na baryton i fortepian

Kokaina (dzień 1 i 2)

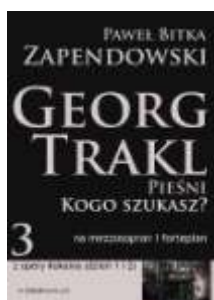
opera (singspiel) o Georgu Traklu

tekst sztuki i libretto

muzyka i tekst: Paweł Bitka Zapendowski

oraz adaptacja poezji Georga Trakla, Księgi Koheleta i in.

wydawnictwo: e-bookowo 2010

Kogo szukasz?

na mezzosopran (i baryton) z fortepianem

muzyka i słowa: Paweł Bitka Zapendowski – wg poezji Georga Trakla

seria: Georg Trakl – Pieśni – z opery Kokaina (dzień 1 i 2) – nr 3

nuty – 5 str., tekst, esej o utworze, inf. biogr., ilustracje

wydawnictwo: e-bookowo 2010

Wspomnienie - Andacht

na baryton i fortepian

muzyka: Paweł Bitka Zapendowski

słowa: Georg Trakl, tłum. Andrzej Lam

seria: Georg Trakl – Pieśni – z opery Kokaina (dzień 1 i 2) – nr 5

nuty – 4 str., tekst, przekład, esej o utworze, inf. biogr., ilustracje

wydawnictwo: e-bookowo 2010

Tam gdzie idę wieczorem I

z opery Kokaina (dzień 1 i 2)

muz. Paweł Bitka Zapendowski (2010)

śl. Georg Trakl (tłum. Andrzej Lam)

Baritone

Piano

Presto energico

ff

B

Pno.

mf *f* *mp*

B

Pno.

mf *mp* *mf*

secco

Tam, gdzie idę wieczorem, Anioł nie ma cienia,

TAM GDZIE IDĘ WIECZOREM II

z opery Kokaina (dzień 1 i 2)

muz. Paweł Bitka Zapendowski (2010)

sł. Georg Trakl (tłum. Andrzej Lam)

Baritone

Piano

Presto energico

f *mp*

B

Andante

mf

Z mgły się wynu- rza   stary gmach ope - ry,

Pno.

mf

B

Plac się zaciemnia   groźnie i posę - pnie,

Pno.

mp